

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

18-19 ЛЮТОГО 2021 РОКУ

М. ЗАПОРІЖЖЯ

Редколегія:

Боярська Л. М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І. Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю. В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сенетий Д. П. – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Мегрелішвілі М. О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К. А. – викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (18-19 лютого 2021 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. – 180 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

МОТИВАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

*Пащенко І.В., кандидат медичних наук,
доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб,
Запорізький державний медичний університет*

Дистанційна освіта в останнє десятиріччя є загальносвітовою тенденцією удосконалення навчального процесу. Але в умовах пандемії COVID-19 впровадження інноваційних технологій для підвищення якості знань майбутніх спеціалістів стало особливо важливою проблемою. Процес передачі знань при викладанні клінічних медичних дисциплін повинен бути спрямований на створення мотивації вивчення контенту, формуванні навичок з уміння визначати стан здоров'я пацієнта і складання алгоритму клінічного обстеження і лікування хворого. Основою ефективності навчального процесу є формування у студента позитивної мотивації до навчання.

Для ефективності навчання і формування професійних компетенцій необхідний системний підхід інтеграції теоретичних знань з практичною значимістю отриманих навиків в роботі лікаря. З початком дистанційного навчання запровадження платформи Microsoft Office 365 дозволило кафедрі пропедевтики дитячих хвороб організувати викладання матеріалу з використанням мультимедійних презентацій на лекціях і практичних заняттях, тестів різного рівня складності, ситуаційних задач з аналізом клінічних помилок, навчальних відеофільмів, завдань для самостійної роботи студентів.

В умовах дистанційного навчання при відсутності безпосереднього контакту викладача зі студентами на практичних заняттях особливу роль відіграє мотивація студентів до засвоєння навчального матеріалу з діагностики патології дитячого віку. Внутрішня мотивація студента формується під впливом багатьох чинників: пізнавальних, соціальних, особистісних. Задачею викладача є оптимізація навчального процесу для мотивації формування професійних компетенцій при вивченні педіатрії студентами.

Для покращення підготовки студентів використовувався цілий ряд факторів для сприяння формування у студентів позитивного пізнавального мотиву: професійна спрямованість навчальної діяльності; усвідомлення теоретичної і практичної значимості засвоюваних знань; вибір завдань, які створюють проблемні ситуації при вирішенні задачі; спонукання до самовдосконалення і самореалізації; усвідомлення кінцевих цілей навчання.

Негативним фактором дистанційного викладання клінічної дисципліни в умовах пандемії є неможливість відпрацювання практичних навичок студентами з об'єктивного обстеження хворого безпосередньо у клініці. Написання студентом історії хвороби з педіатрії ускладнено неможливістю контакту з хворою дитиною та її батьками. Але застосування сучасних інформаційних технологій сприяє трансформації традиційної «паперової» історії хвороби в електронну форму. Дистанційне навчання не може повністю замінити спілкування студента з пацієнтом. В цих умовах зростає практична значимість використання симуляційних методик, спеціальних комп'ютерних програм, відпрацювання практичних навиків у спеціальному тренінговому класі.

Встановлено, що методика вивчення патології дитячого віку з використанням когнітивної візуалізації та проблемно-орієнтовного підходу підвищувала мотивацію студентів в засвоєнні теоретичних знань і формуванні професійних компетенцій.

Таким чином, нові умови викладання клінічних дисциплін студентам – медикам при пандемії COVID-19 створили потребу у зміні педагогічних аспектів навчального процесу. Психологічний супровід процесу формування навчальної мотивації студентів вимагає від викладача пошуку нових форм організації навчально-пізнавальної діяльності. Для підвищення мотивації формування професійних компетенцій необхідна сукупність впровадження інноваційних інформаційних та інтерактивних технологій і збереження найкращих традицій клінічної практики. Тільки комплексний підхід до організації навчального процесу здатен забезпечити високій рівень компетентності майбутніх лікарів.

ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

*Підкова В. Я., к. мед. н., доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб,
Запорізький державний медичний університет*

Нові умови, в яких опинився весь світ – умови, пов'язані з пандемією, внесли свої корективи не тільки в роботу на рівні держави, але й вимусили дуже швидко налаштовуватись та перебудовувати всі процеси, по-новому пристосовуватись до всіх звичайних повсякденних справ. По-особливому це торкнулось освіти, коли на допомогу прийшли інформаційні технології з переносом навчання в дистанційний простір.

Викладання дистанційно, он-лайн – це досить нова форма подачі освіти в нашій країні, зокрема – медичної, тим більше, коли йдеться про клінічні дисципліни. Інформаційна платформа, яка могла би забезпечити весь багатогранний процес навчання в університеті, була визначена керівництвом, з якою ознайомився весь викладацький склад майже рік тому. Платформа Microsoft Teams, з її багатьма додатками, надала поштовх для творчого підходу до навчального процесу й надала нові можливості у викладанні клінічної дисципліни – пропедевтики педіатрії.

Звичайно, що на перших етапах дистанційного навчання, в дуже короткий термін необхідно було всім пристосуватися до нових умов і нового, он-лайн формату викладання, спробувати різні форми і види завдань, паралельно із викладанням, навчатися самим. На початку робота часто ускладнювалась і з-за різноманітних причин, пов'язаних із технічним забезпеченням студентів та викладачів. Але завдяки добре організованому університетському консультаційному супроводу з технічних проблем, більшість із питань, на які можливо було вплинути, вирішувались централізовано, організовано, ефективно, вчасно й одразу. З підключенням і використанням аудіо- та відеозв'язку – до викладання додалась й емоційна компонента.

Щодо інших обов'язкових компонентів та складових частин успішного навчання, то окремо підкресленими та контрольованими залишаються